
Lokokti SangrahaH

लोकोक्तिसङ्ग्रहः

Document Information

Text title : Lokokti SangrahaH

File name : lokoktisangrahaH.itx

Category : subhAShita, subhaashita, sangraha, advice

Location : doc_z_misc_subhaashita

Author : Shvetaranya Narayana

Proofread by : Mandar Mali

Description/comments : From Vrittalamkararatnavali by Shvetaranya Narayana

Latest update : June 9, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 9, 2024

sanskritdocuments.org

లోకోక్తిసంగ్రహం

శ్రీరామాయ నమః ।

౧. అనిర్ణయస్త్రకే గ్రామే మధుపుషపం హి శర్కరా ।
౨. ప్రకుఞ్చాస్యపి పథా గమ్యమ్ ।
౩. సన్దగ్ధా అపి చికురాః సజ్ఞాయేరన్కిమిఙ్గాలాః ।
౪. ఏకగ్రామే ద్వాపున్మతై ।
౫. హిఙ్గాపాత్రమపశ్యః కిం విప్ర భిక్షార్థమాగత ।
౬. ఆత్మశేషే ధర్మకృత్యమ్ ।
౭. వినాయకం ప్రకుర్వాణో రచయామాస వానరమ్ ।
౮. కాక్యాశ్చాపి స్వశిశుః స్వర్ణమ్ ।
౯. నహివన్ధ్యా విజానాతి గురూ ప్రసవవేదనామ్ ।
౧౦. బలినస్తృణమాయుధమ్ ।
౧౧. స్వయం తరితుమక్షమః కిము పరానసౌ తారయేత్ ।
౧౨. పక్షియోగ్యో రామశరః ।
౧౩. విరతాయామపి వృష్టౌ నహి శాఖానాం పృషన్తి విరతా ని ।
౧౪. సర్వ కార్య తిష్ఠతు వృద్ధం కారయ సామ్ప్రతమకారూఢమ్ ।
౧౫. జ్యేష్ఠాగమనపర్యన్తమమా కిం హి విలమ్బతే ।
౧౬. భిక్షుకపిఠరం శనిరావిశతి ।
౧౭. గుణాః పూజాస్థానం గుణిషు న చ లిఙ్గం న చ వయః ।
౧౮. పురుషాధిక్యే పాకాధిక్యమ్ ।
౧౯. ప్రణిపాతప్రతీకారః సంరమ్భో హి మహాత్మనామ్ ।
౨౦. స్యాదుష్టిషం శిరసో యోగ్యమ్ ।
౨౧. హేమ్నస్సంలక్ష్యతే హ్యగ్నౌ విశుద్ధిశ్శ్యామికాపి వా ।
౨౨. లక్ష్మ్యాగమనే బన్ధ్యాగమనమ్ ।
౨౩. కిమివహి మధురాణాం మణ్డనం నాకృతీనామ్ ।
౨౪. ఏకో ముష్టిగ్రాహో మూర్ఛే ।
౨౫. కోష్ఠనటనసమృత్తు కర్కటప్రాణహానికృత్ ।

౨౬. శ్రేయాంసి బహువిఘ్నాని ।
 ౨౭. ఆలయస్థాయిమాఝారో దేవతాయా బిభేతి కిమ్ ।
 ౨౮. అనిర్వేదస్సిద్ధిమూలమ్ ।
 ౨౯. క్షీరం సర్పాయ దద్యాచ్చేత్స సపోం విషముద్రేఞ్చత్ ।
 ౩౦. సర్వస్సర్వం న జానాతి ।
 ౩౧. వినాయకాలయం మృజ్యాన్న తత్రోచ్చారమాచరేత్ ।
 ౩౨. ఉష్ణముష్టేన శామ్యతి ।
 ౩౩. తీక్ష్ణత్వాపాదకే వృక్షే తీక్ష్ణత్వస్య పరీక్షణమ్ ।
 ౩౪. అహిపాదానహిత్తి ।
 ౩౫. ఏకైకశః శతం కింవా యోగపద్యేన కిం శతమ్ ।
 ౩౬. రత్నహారీ తు పార్థివః ।
 ౩౭. ఉత్పృజ్య నగరం గ్రామే రత్నానాం హి పరీక్షణమ్ ।
 ౩౮. కామీ స్వతాం పశ్యతి ।
 ౩౯. పతేదామ్రశలాటుః కిం మస్త్రే ప్రోచ్చారితే సతి ।
 ౪౦. సతి కుడ్యే చిత్రకర్మ ।
 ౪౧. శుష్కే పిచణ్ణే భుజ్జోత తురగ్గోఽపి పలాలకమ్ ।
 ౪౨. కోఽతిభారస్సమర్థానామ్ ।
 ౪౩. ఉభయోరజయోష్స్యన్యం పీతవానయమర్భకః ।
 ౪౪. కిం దూరం వ్యవసాయినామ్ ।
 ౪౫. తపస్సితానాం సులభం హి సర్వమ్ ।
 ౪౬. కో విదేశః సవిద్యానామ్ ।
 ౪౭. సత్స్వర్దనం ఫలమదోహృదమేవ సూతే ।
 ౪౮. కః పరః ప్రియవాదినామ్ ।
 ౪౯. క్షుధితశ్చాపి శార్దూలో న కుర్యాత్ప్రణభక్షణమ్ ।
 ౫౦. యత్రాకృతిస్త్ర గుణాః ।
 ౫౧. ప్రవాహో నూతనః ప్రనం ప్రవాహచ్ఛ్యాప్యనాశయత్ ।
 ౫౨. దుష్కరం కిం మహాత్మనామ్ ।
 ౫౩. స్వసుః పుత్రః స్వపుత్రశ్చేత్కిమర్థం తపసి శ్రమః ।
 ౫౪. భీతాః బిభ్యతి సర్వతః ।
 ౫౫. అశ్వః పాదేన ఖణ్ణోఽపి కులుత్థగిరణే పటుః ।
 ౫౬. సాధ్వీ జ్యేష్ఠాఽఽచార్యపత్నీ ।

౫౭. పురశ్చూడస్య విప్రస్య శిఖా కమ్పేత కిం వృథా ।
 ౫౮. జ్యేష్ఠాపి భార్యా కాలోపయోగా ।
 ౫౯. విశ్వప్రసిద్ధవిప్రస్య కిం కేశబ్రహ్మనూత్రకమ్ ।
 ౬౦. కూపః ఖాతో భూతో జాతః ।
 ౬౧. ద్రష్టు వ్రణం కరగతం ముకురః కిమర్థః ।
 ౬౨. గతయో భిన్నపథా హి దేహినామ్ ।
 ౬౩. అగ్నిహోత్రస్య చ కృషేరపి నాస్త్యనురూపతా ।
 ౬౪. అర్చకదత్తం యత్తత్తీర్థమ్ ।
 ౬౫. వటకానాం తు గణనం న రస్థాణాముదీరితమ్ ।
 ౬౬. వృద్ధా నారీ పతివ్రతా ।
 ౬౭. శ్రేష్ఠా భుక్తిశ్చ నేవా చ భేషజస్య త్ర్యహ స్మృతా ।
 ౬౮. మ్లేచ్ఛవీధ్యాం భిక్షుభిక్షా ।
 ౬౯. శాతుం స్వకం పృష్ఠదేశం పాటవం నాస్తి కస్యచిత్ ।
 ౭౦. అఙ్గలియోగ్యః శ్వయధుః ।
 ౭౧. ఆ కణ్ఠమపి బన్ధత్వే హస్తం వక్షసి మా ఉప ।
 ౭౨. భిక్షా భిక్షోర్నచాలాబ్ధాః ।
 ౭౩. రాసభస్య పురీషం హి జాయతే హోమసాధనమ్ ।
 ౭౪. హింసితం హింస్యతే పదమ్ ।
 ౭౫. మోదకే ఛేదమాప్తేఽపి తద్రుచిర్నైవ యాస్యతి ।
 ౭౬. నాశితం నాశ్యతే కులమ్ ।
 ౭౭. భాణే వక్రత్వమాప్తేఽపి కిం న పచ్యేత మోదకమ్ ।
 ౭౮. విప్రాః పశ్చిమబుద్ధయః ।
 ౭౯. సర్వపే సత్యపి స్వల్పే తత్కృతుత్వం న గచ్ఛతి ।
 ౮౦. సమూర్జన్యాః పదరజ్జః ।
 ౮౧. ప్రక్షాలనాద్ధి పఙ్కుస్య దూరాదస్పర్శనం వరమ్ ।
 ౮౨. బాల్యే రమ్యో గర్ధభోఽపి ।
 ౮౩. గృహీత్వా తణ్ణులాన్ జ్యేష్ఠభగినీబన్ధతా తు కా ।
 ౮౪. ఏకో భేకో ఘటసర్పాణామ్ ।
 ౮౫. విష్ణుశాకః పాదపణో భరభృత్యా త్రిపాతృణా ।
 ౮౬. ఉష్ణస్యాఙ్గం సర్వం వక్రమ్ ।
 ౮౭. కూపస్థితస్య భేకస్య కా రాష్ట్రస్య విచారణా ।

౮౮. కార్పాసో వస్త్రమఫలత్ |
 ౮౯. గ్రామం గతే కర్షణయోగ్యభద్రే తత్రాపి తం కర్షణమేవ కారయేత్ |
 ౯౦. నదీప్రవాహే పూర్ణేఽపి లీఢ్వా పానక్రియా శునః |
 ౯౧. దినేదినే కిం సూపాన్నమ్ |
 ౯౨. పితామహీ శయీత చేద్గృహస్య రక్షికా భవేత్ |
 ౯౩. స్వాపరాధం నవేత్తి స్వః |
 ౯౪. తాన్రుచూడం తాడయితుం మహాయష్టిః కిమిష్యతే |
 ౯౫. సంశయాత్మా వినశ్యతి |
 ౯౬. స్థిత్యోచ్చరేచ్ఛేదాచార్యోధావిత్యా శిష్య ఉచ్చరేత్ |
 ౯౭. సజ్గ్రహీ నావసీదతి |
 ౯౮. బాలైః కృతాయాస్తు కృషేఃఫలం కిం గృహమావ్రజేత్ |
 ౯౯. దుష్టం చేతః సాశక్యం స్యాత్ |
 ౧౦౦. యది వహ్నిరితి బ్రూయాదాస్యం పచ్యేత కిం తదా |
 ౧౦౧. పునరాయాన్మహాకపిః |
 ౧౦౨. కిం వార్షికాన్ధకారేఽపి కీశః శాఖాం నలక్షయేత్ |
 ౧౦౩. మూఖైజ్జల్పో వాచః శ్రాన్త్యై |
 ౧౦౪. నర్తకతనూజంశిక్షయస్సినృత్తమ్ |
 ౧౦౫. అన్యన్నయాతిహివిభూతిరపత్యభాజామ్ |
 ౧౦౬. ఆర్షోగర్భోనోవిలమ్బేతరాత్రౌ |
 ౧౦౭. మధుగ్రాహి కూపరం కిన్నలిహ్యేత్ |
 ౧౦౮. ఉష్ణోదకస్య సేకేన కిన్దోతం నికేతనమ్ |
 ౧౦౯. కుక్కురపుచ్చం సమ్యజ్ననమేత్ |
 ౧౧౦. జ్యేష్ఠార్జితం కనిష్ఠస్య కటిసూత్రాయ నాప్యలమ్ |
 ౧౧౧. ఫటాటోపోభయజ్కరః |
 ౧౧౨. బధ్వారుదస్కుభే కిన్ను తూష్ణింస్యాన్మృతవేశ్మని |
 ౧౧౩. గానం మూఢశ్రోత్రే బాణః |
 ౧౧౪. స్వానార్జితస్య స్వర్ణస్య శుద్ధిర్నచ మితి నచ |
 ౧౧౫. కిన్దుర్మర్షతితిథూణామ్ |
 ౧౧౬. మాధుర్యదర్శి మార్జారః ప్రతిశిక్యమభివ్రజేత్ |
 ౧౧౭. కిమకార్యమసాధుభిః | రజక్యాం రజకస్యాశా తస్యాఆశాతురాసమే |
 ౧౧౮. విశ్వస్యాశ్చౌర్వవస్తం వా న విశ్వస్యాత్తు వామనమ్ |
 ౧౧౯. కిమదేయం వదాన్యానామ్ |

౧౨౦. ఉత్తరాభిముఖసాధనికేతనాదక్షిణాభిముఖపర్ణకుటీ వరా ।
 ౧౨౧. అప్యతిక్షుల్లకం సర్ప మహాదణ్డేన తాడయ ।
 ౧౨౨. కః పరః సమదర్శినామ్ ।
 ౧౨౩. పిపిలికానాం స్పృష్టయాపి శిలాప్యాఘ్నితా భవేత్ ।
 ౧౨౪. నహి వాచో దరిద్రతా ।
 ౧౨౫. నదీమీషేతచేద్విప్రఉత్కృశ్యోత్కృశ్య వై పతేత్ ।
 ౧౨౬. ఆఖుఃప్రాప్తఃఖాత్వా శైలమ్ ।
 ౧౨౭. ఏకాశీతితమాలస్య కోటిభణ్ణాయ కల్పతే ।
 ౧౨౮. గతానుగతికో లోకః ।
 ౧౨౯. నోలఙ్ఘయతి సీమానం తిల్లకాననకన్యకా ।
 ౧౩౦. రసనాయాస్పిరా కుతః ।
 ౧౩౧. పిటకానాం సహస్రస్య హంతా చేఛ్చతా భిషక్స్మృతః ।
 ౧౩౨. గులభాణ్డం సజ్జెఞ్జంశః ।
 ౧౩౩. కుడవోఽపి నశిష్యేత కర్షకో గణయేద్యది ।
 ౧౩౪. సవాతే ధూనయేత్కాలే ।
 ౧౩౫. పానక్రియా యవాగ్వాతు గణ్ణాషో హిమనీరతః ।
 ౧౩౬. నరదృశ్వా పయోనిధిః ।
 ౧౩౭. మాక్తికం కన్యకాపి స్యాత్కుల్కం చాపి భవేలఘు ।
 ౧౩౮. ప్రత్యాపణం పుమానేవ ।
 ౧౩౯. చిత్రేప్యనహశోఽచీయః ।
 ౧౪౦. ఉత్పాదకస్య కుమ్భానామనేకాన్దివసాన్క్రియా ।
 ౧౪౧. ఉద్భేదకస్య కుమ్భానామేకమేవ క్షణం క్రియా ।
 ౧౪౨. కకలాసో వృతేఃసాక్షీ ।
 ౧౪౩. పత్రతుమ్భి నిషిద్ధాచేద్గృహతుఞ్ఞాఞ్ఞః కిమాగతమ్ ।
 ౧౪౪. బన్ధభావో రణే కుతః ।
 ౧౪౫. సిద్ధమన్నం పరిత్యజ్య భిక్షామటతి దుర్మతిః ।
 ౧౪౬. యతియాత్రా బహిర్వేద్యామ్ ।
 ౧౪౭. హస్తస్థం పాయసం ముక్త్యా కూర్పరం లేఢి దుర్మతిః ।
 ౧౪౮. కఙ్కుస్య నాసా ఖిద్యేత ।
 ౧౪౯. ఋణం గృహీత్వాప్యపవాస ఏవ ।
 ౧౫౦. నిఘ్నొటోషధిరగౌరవాస్పదమ్ ।

౧౫౧. బిచ్చివ్యాత్కిం కణ్ణనూత్రం దుఃఖప్రశ్నార్థమాగతా ।
 ౧౫౨. వాగ్మీ తనూభవో జీవేత్ ।
 ౧౫౩. యత్ర భుక్త్యై గృహే తత్ర ద్వైతమిష్యేత కింస్వయమ్ ।
 ౧౫౪. నిద్రాలువత్సః పుంవత్సః ।
 ౧౫౫. కేన బన్ధయితుం శక్యం కుఙ్కరస్యాలమల్లకమ్ ।
 ౧౫౬. నిఃస్పృహస్య తృణఙ్గాగత్ ।
 ౧౫౭. తణ్ణులాశ్చేద్వికీర్ణ్యేరన్ సహస్రం వాయసాస్తదా ।
 ౧౫౮. అపూర్ణః కలశో నృత్యేత్ ।
 ౧౫౯. ప్రవేశ్య వా మనం తోయే పరిపశ్యత్యగాధతామ్ ।
 ౧౬౦. పశ్చాను ద్వే అబల్బజే ।
 ౧౬౧. అనిష్టాయాస్తు భార్యాయాఃకరస్పర్శేఽపి దుష్టతా ।
 ౧౬౨. జ్ఞానం భారః క్రియాం వినా ।
 ౧౬౩. లేఖినీ కథయేత్థజ్ఞామజానన్ లేఖనం పుమాన్ ।
 ౧౬౪. గురోరతిక్రమీ శిష్యః ।
 ౧౬౫. పాకాయైవాభవత్కాల కాలో నాస్యాష్ట్యశాన్తయే ।
 ౧౬౬. వాదభ్రష్టో వైద్యశేష్ఠః ।
 ౧౬౭. వ్యాజిభూతం హి ఖఙ్కాస్య వాజినఃస్థలితం స్థలమ్ ।
 ౧౬౮. స్కన్ధాదృర్భవ సఖా భవేత్ ।
 ౧౬౯. మహిష్యామ్పునవారాయాం మహిషో మదనాతురః ।
 ౧౭౦. భుక్తిశ్రమో దృఢస్యాపి ।
 ౧౭౧. పశ్చావక్త్రే వనే దృష్టే కిం చరేయుః పరే మృగాః ।
 ౧౭౨. చౌర్యమభ్యస్య విస్మర ।
 ౧౭౩. భిత్తిశాకం మేలయిత్వా దుర్ధీర్వేశ్యే నిపాతయ ।
 ౧౭౪. భిక్షాపాత్రం బృహత్పాత్రమ్ ।
 ౧౭౫. దహ్యమానే గృహే వహ్ని ధూమపత్రాయ యాచతే ।
 ౧౭౬. యుద్ధకార్యాయ గోగ్రహః ।
 ౧౭౭. చటకాకిం భవేత్కజ్కో డయమానోఽప్యపర్యలమ్ ।
 ౧౭౮. బాలవత్సో న భీతిజ్ఞః ।
 ౧౭౯. ఆగతావాగతో శ్వధరభవద్గర్దభీ యథా ।
 ౧౮౦. గజస్య భాణస్య చ సామ్యమాత్తమ్ ।
 ౧౮౧. యావనాలసముత్పన్నా లాజాః కిఙ్కఙ్కారక్షుధః ।
 ౧౮౨. మృత్తికాధనజామాతుర్భక్షణం శుష్కగోశకృత్ ।

౧౮౩. ప్రతివాదిపదే పాతో వరం సాక్ష్యనిపాతతః ।
 ౧౮౪. ప్రాప్యేఽపి కుట్టనే శ్లాఘ్యం కుద్దనం సోమికై కరైః ।
 ౧౮౫. విశ్రాణనీయం భిషజే ద్రవిణం దేహి చక్రణే ।
 ౧౮౬. భోజనే పురతస్త్విష్ట పశ్చాత్త్విష్ట నిషేవణే ।
 ౧౮౭. జాతస్యాపి గిరౌ ధాన్యస్యావఘాత ఉలూఖలే ।
 ౧౮౮. నిరస్తమానవే గ్రామే హయమేధం కరోత్యయమ్ ।
 ౧౮౯. విద్వానేవ విజానాతి విద్వద్భవపరిశ్రమమ్ ।
 ౧౯౦. య ఏవ గవాం నివర్తనే ప్రభవతి స ఏవ ధనజ్ఞాయః ।
 ౧౯౧. అయోధనం గిరేదాఖుః కాకశ్చేచ్ఛిశుముద్ధరేత్ ।
 ౧౯౨. శిలాగజాననం దశేత్సదస్తభక్తమాపుయాత్ ।
 ౧౯౩. న కర్తకం పక్కప్రసాదనాయ ।
 ౧౯౪. పృథుకం స్మృత్వా ధులూఖలమవహన్తి ।
 ౧౯౫. మార్గితా లతా పాదయోః ప్రోతా ।
 ౧౯౬. అఖణ్ణం కూశ్మాణ్ణమన్నమధ్యే ఛాదయసి ।
 ౧౯౭. ప్రాచీనే కాణే కవాటమపావృణు ।
 ౧౯౮. ఆయమపరో గణస్యోపరి పిటకోదః ।
 ౧౯౯. దిగమ్బరదేశే కౌపీనవాసున్మత్తః ।
 ౨౦౦. అన్యదుపక్రాంతమన్యదాపతితమ్ ।
 ౨౦౧. న శణసూత్రవానాభ్యాసే ప్రసరసూత్రవైచిత్ర్యలాభః ।
 ౨౦౨. రత్నాకరేఽపి షారభావః ।
 ౨౦౩. గిరి నిగీర్ణవతో మహాదేవస్య కవాటమేకం పర్వటమ్ ।
 ౨౦౪. ఫలం గలితం పయసి ప్రపాత ।
 ౨౦౫. లూతాతన్తునా గన్ధగజాలానసన్ధానమ్ ।
 ౨౦౬. సూచీతుణ్ణేన వజ్రమణిభేదః ।
 ౨౦౭. వహ్నిరేవ వహ్నివభేషజమ్ ।
 ౨౦౮. నహి తరణీకర్పూర్కాదన్యో వ్యాధిరిస్థివరవనస్య ।
 ౨౦౯. ప్రయోగపరతన్త్రా హి కార్యసిద్ధిః ।
 ౨౧౦. అలవితుఃకట్యామష్టపఞ్చాశ్లవిత్త్రాణి ।
 ౨౧౧. గర్ధాస్పదం హి గ్రామస్య గణేశాలయభిక్షుకః ।
 ౨౧౨. పుష్పేణ సహ సూత్రమపి సురభిః ।
 ౨౧౩. పురుషవిశేషపరిషక్తోత్కర్షిణ్య ఏవ పురన్యో భవన్తి ।

౨౧౪. ఈర్ష్యాయితం హి సున్దరీణాం ప్రకాశకం ప్రేమసర్వస్వస్య ।
 ౨౧౫. న కాలహరణక్షమాః ప్రియసమాగమమహోత్సవాః ।
 ౨౧౬. భవితవ్యానాం ద్వారాణి భవన్తి సర్వత్ర ।
 ౨౧౭. ఇఖం భక్షయితుమపి భృతిః కిమ్ ।
 ౨౧౮. కైతకసమృక్కాత్పివయమపి కిమప్యామోదతే ।
 ౨౧౯. లోకోభిన్నరుచిః ।
 ౨౨౦. నావోపి శకటమారోహేత్ శకటమపి నావమారోహేత్ ।
 ౨౨౧. మూకాజల్యకశ్చణ్డప్రచణ్డః ।
 ౨౨౨. ఫలిష్యత్సస్యమఙ్కురోదయే దృశ్యమ్ ।
 ౨౨౩. కాష్ఠతాడనేన దన్తభక్తో జాతః ।
 ౨౨౪. ఆపూనృప్తుః కోవిదారానాచ ।
 ౨౨౫. అధః పతతోఽపి శ్మశ్రుణి రణున మతః ।
 ౨౨౬. మేయశూన్యే హస్తే కిం కింకమాన ।
 ౨౨౭. తవ గృహమాగచ్ఛేయం చేకిం దదాసిమే ।
 ౨౨౮. మమ గృహమాగచ్ఛేత్సేకిమానయసి మే ।
 ౨౨౯. యవాగ్వామప్యాశా శ్మశ్రుణ్యప్యాశా ।
 ౨౩౦. కాశీం గతమపి కర్మ న ముఞ్చోత్ ।
 ౨౩౧. అభిసారికేతి గజమారుహ్య గచ్ఛేత్ ।
 ౨౩౨. చౌర్యవతీతి వీధ్యాం గన్తుం శక్నుయాకి ।
 ౨౩౩. సముద్రే ఊప్తమపి కలశం పూరణీయమేవ జలం పూరయేత్ ।
 ౨౩౪. నౌకావాణిజ్యతో జాతమృణం కిం నివర్తేత కార్యాసతన్తుకరణేన ।
 ౨౩౫. శివమితవితనరస్య భార్యా భూత్వా కిం ద్రోణమితవితాశాం కర్తుమర్హేత్ ।
 ౨౩౬. అత్యల్పమపి తృణం దన్తన్నిర్ఘర్ణార్హమ్ ।
 ౨౩౭. గర్దభోపదేశః కర్ణమూలమాజగః ।
 ౨౩౮. మశక్రస్య పిటకే జాతే ఛేదో దాహో వా కియాన ।
 ౨౩౯. నిమ్నే స్థలే తిష్ఠతే జలమ్ ।
 ౨౪౦. కూపనీరం ప్రవాహో నాపహరేత్ ।
 ౨౪౧. గోపురం పాఞ్చాలికా వా ధారయతి ।
 ౨౪౨. యది శ్వశ్రూభిన్ద్యాత్తదా మృద్భాణ్డం యది స్నుషా భిన్ద్యాత్తదా కాన్యభాణ్డం ।
 ౨౪౩. సతన్తస్త్రయో మార్గాః ద్వా మా వసతస్సతః ఏకోఽసతోఽసతో మార్గః ।
 ౨౪౪. ధావన్తం గ్రామమనుధావేత్ ।
 ౨౪౫. నిర్మితస్య సదనస్య సమ్యకార్యతోష్విక్తిః ।

౨౪౬. జీర్ణపర్ణరాశిమధ్యక్షిప్తస్యాపి గుణ్ణాఫలస్య శోభా నాపగచ్ఛేత్ |
 ౨౪౭. జనన్యష్టపదాని కామ్యేచ్ఛేద్వత్సః షోడశ పదాని కామ్యేత్ |
 ౨౪౮. జామాత్రే పాచితమన్నం పుత్రాయ పరివేష్య కుక్షితాపమపాగమత్ |
 ౨౪౯. వృషభ ఇతి భాషమాణమపి పృచ్ఛతి వత్సాయ కుడవమితం క్షీరమ్ |
 ౨౫౦. నద్యా యోజనదూరేప్యలమల్లకమఖ్యయత్ |
 ౨౫౧. మిషిత్యాపి భిక్షవే దేహి |
 ౨౫౨. భిక్షురపవరకే తిష్ఠేత్ భిక్షుభస్మికా రథ్యాయాం తిష్ఠేత్ |
 ౨౫౩. ఇక్షవే కృష్ణా మృత్తికా కిం తప్తస్య క్షీరస్య శర్కరా భవేత్ |
 ౨౫౪. అశ్వత్థం ప్రదక్షిణీకువణఈవ కుక్షిమూలమామృశతి |
 ౨౫౫. యవాగ్నే స్థితాన్ తణ్ణులాన్ దత్వా కక్షరోమాణ్యవాపయత్ |
 ౨౫౬. ఆరే ఆరే వితి వదన్నరోఽగ్నో కిం పతిప్యతి |
 ౨౫౭. రోగివాగభ్రమారోహేత్కిమ్ |
 ౨౫౮. తత్కాలకార్యస్య బుద్ధియూన్నా |
 ౨౫౯. జవేన రజ్వల్యర్థ పిష్టమాదాయ వికిర |
 ౨౬౦. కోచ్యాం శివమరీచిశ్చేదత్ర కిమ్ |
 ౨౬౧. తృణాని కిము బధ్యేరస్థోశ్చరన్త్యాః విషాణయోః |
 ౨౬౨. ఆషాఢవతే శిలాయాం డయమానాయాం శాల్యలీకాసఃకియాన్ |
 ౨౬౩. ఉక్త్వా దత్తా వాచా బధ్వా దత్తం చాన్నం కతి దినాని తిష్ఠేతామ్ |
 ౨౬౪. దృష్టారనాలం స్థలమదిరైశః దృష్టౌదనం స్థానమమయమ్పత్తనమ్ |
 ౨౬౫. భుక్తయే సమాగతా దేవతా గ్రామదేవతాం నిరకాసయత్ |
 ౨౬౬. ఏహ్యేహీతి వనం వక్తి గచ్ఛగచ్ఛేతి మన్దిరమ్ |
 ౨౬౭. బాలసింహోఽపి బధ్వా కిం చార్యేత |
 ౨౬౮. శిలాయాం వల్కనూత్రముత్పాదయేత్ సికతాః రజ్జుమాపాదయేత్ ఖం శరాసం మణ్ణలీకుర్యాత్ |
 ౨౬౯. బహిస్పహిన్నిత్యుక్తే బహిం బర్హ దద్యాకిమ్ |
 ౨౭౦. భిక్షుమతాడయత డయతే స్మ కన్ఠా |
 ౨౭౧. భర్తా తా డయతి స్మ నేత్రమలం నశ్యతి స్మ |
 ౨౭౨. మృతేఽపి పుత్రే స్నుషాదౌష్టయం వ్యరమత్ |
 ౨౭౩. తిలాస్థైలార్థమాతపే శోష్యన్తే కిమర్థమాఖుకరీషాః ణి |
 ౨౭౪. మాతరం దృష్టౌ దుహితరం నిశ్చిను |
 ౨౭౫. అస్మాత్తిరాదదస్తీరం హరితమ్ |

౨౭౬. అజాశ్చేత్పారముత్తరేయః కిమేకమప్యజావత్సలోమ వితరేయమ్ |
 ౨౭౭. కారవీధ్యాం సూచీవిక్రయో వా |
 ౨౭౮. కారచుల్యాం మక్షికాః కిం సజేయః |
 ౨౭౯. సజలవ్యయః కూపః సజలోద్గమః |
 ౨౮౦. అంబష్టసదనే రోమాం న్యూనతా కిమ్ |
 ౨౮౧. విహాయ లాభం కిం శ్రేష్ఠీ సరితా సహ యాస్యతి |
 ౨౮౨. కాకాద్భీతిమతీ కక్కాద్భైర్యవతీ |
 ౨౮౩. ఇక్షుర్భధురఇత్యామూలం ఖన్యేత వా |
 ౨౮౪. మర్త్యం యాస్యతో మహోదధిరూరుమాత్రః |
 ౨౮౫. సాక్కామికః పిటకః స్పర్శమాత్రేణ సక్కామేత్ |
 ౨౮౬. చికోడః శాఖాయాం కూర్మః కూపే |
 ౨౮౭. కణ్ఠరజ్జు విముచ్య వాలమధారయః |
 ౨౮౮. హస్తే నవసీతం నిధాయ ఘృతాయ చరతి |
 ౨౮౯. జలవతారే యది దృశ్యేత మాతా తదా సుతా సదనే కిన్ను దృశ్యా |
 ౨౯౦. వృక్షం స్థాపితాన్ జలం సింహేచ్ఛేత్ |
 ౨౯౧. వాలమాకమ్పయేద్ధే మార్జారోఽపి కృతాశనే |
 ౨౯౨. స్థితం యాత్రే దత్వా దేవరే భిక్షార్థమరోదీత్ |
 ౨౯౩. అగ్నౌ మన్దాగ్నిమహాగ్నిర్వా |
 ౨౯౪. నద్యాం పాతయన్నపి మిత్వా పాతయేత్ |
 ౨౯౫. చలత్సు దస్తేషు నివర్తతే క్షుత్ |
 ౨౯౬. నిరస్తపాదపే దేశే ధేరణ్ణోఽపి ద్రుమాయతే |
 ౨౯౭. పితుర్భుక్తి పాత్రం మహానసే న్యుజమ్ |
 ౨౯౮. సహస్రశ్రాద్ధనాశీ సామిగ్రామయాజీ |
 ౨౯౯. జామాతేతి కథితం తృణమున్నమేత్ |
 ౩౦౦. కుబేరసదనేఽపి మృన్మయ్యేవ చుల్లీ న కనకమయా |
 ౩౦౧. కన్యాఽపి స్యాత్కమనీయా కింఞ్చిదపి స్యాత్కమచ్చుల్కమ్ |
 ౩౦౨. సహస్రరూప్యమూల్యకో గజః స్థితో మృతోఽపి వా |
 ౩౦౩. గౌరవి తనీయసీ స్యాత్పలాలమప్యల్పం చరేత్ ప్రభూతం పయశ్చ ప్రదద్యాత్ |
 ౩౦౪. వృశ్చికే బాలేఽపి తద్విషమబాలమ్ |
 ౩౦౫. శ్మశానవాసీ సం న్యాసీ కిం వేతాలాదియాద్భయమ్ |
 ౩౦౬. ప్రాతివేశికే వృద్ధిముపగతే పఞ్చ దినాని నిరాహారో భవేత్ |

302. తాలీవనస్పగాలః కిం బిభీయాఞ్చులచలధ్వనేః ।
303. ఆగతం శిరసే యాతం శిరస్రాణేన వై సహ ।
304. మూల్యమపి స్వల్పం స్యాన్మోక్తికాని స్యురనల్పాని ।
305. అనధీతే (అధీతేఽపి)మహాభాష్యే వ్యర్థా సా పద్మజ్ఞారీ ।
ఇతి శ్వేతారణ్యనారాయణయజుస్వనః కృతిషు లోకోక్తిసంగ్రహః పూర్ణః ।

Proofread by Mandar Mali

Lokoti Sangraha

pdf was typeset on June 9, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

